

MINDSZENTI LAP

Megjelen minden vasárnap.

TARSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona Negyed évre . . . korona
Fél évre 2 korona Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
ÓLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyilttér garmond soronként 60 fillér.

Mindszent, 1912. december 15.

50. szám.

Tizennegyedik évfolyam.

Bizonytalanság.

A kereszténység legnagyobb ünnepe előtt bizonyos ihlettség szokta megszállni az emberek lelkét, — az örömnél nagyobb boldogság: az örvendés biztos reménye. És már maga ez a remény ünnepi hangulatot, kelt békére, szeretetre sarkallja a létért folyó küzdelemben elfásuló kedélyeket.

De amig máskor nyugodtan örvendve vártuk a szép karácsonyt, s kényeretszerző gondjainkat felváltotta az az amannál sokkalta kedvesebb gondoskodás, mivel lephetjük meg szereteteinket a kis Jézuska születésnapján: ma még egyáltalán nem tudhatjuk, mit fog hozni a karácsony. Tévét, imbolygó léptekkel közeledünk feléje, félve-rettegve, hogy a zöld tülevelek misztikus sziszegéséből nem a Megváltó születését dicsőítő melódia, hanem halál-sejtelem zúg-búg felénk, s a sok tündöklő, fénylő mécs közül különös ajándék fog vigyorogni reánk: a háboru.

Fognak-e mégis elsimulni a háborgó hullámok, vagy reánk fogják-e zudítani az orkán dühöngésének összes veszélyeit, pusztításait? Ez a kétségbeejtő gond gyötri hazánk fiait, leányait, ez bénítja meg a forgalmat, ipart, kereskedelmet, az életnek minden folyamatát.

Maga a háboru, összes borzalmasságaival, nem lehet oly kínos, mint ez a sorvasztó bizonytalanság. Nem riadunk vissza a háborutól, melytől a sok rendezetlen viszony helyreállítását várhatjuk,

de szenvedünk és nyomorgunk ama kétségállapotunk alatt, melylyel lesben kell állanunk a minden percben előtörhető fenevad legyűrűsére.

Igaz, nem tréfa a háboru. A legdrágábbtól: a sok véráldozattól egészen el is tekintve, milliárdokat nyelhet el.

Minden nap, melyen háborut viselünk, legkevesebb 7—8 millió korona költséget igényel. S ez horribilis megterhelés ama hatalmas megrázkódtatások után, melyeknek gazdasági életünk különösen a legutóbb lazajlott két év alatt kitéve volt. Mégis jobb a bizonytalanságnál, mely immár tűrhetetlenné vált. S ha a háboru vége félelmetes lesz is, még ez is jobb a végnélküli félelemnél.

Rendet teremteni minden áron: ez kívánsága ma mindenkinek ebben az elkeseredett, sanyargatott országban. S belenyugszunk még abba is, hogy a béke ára: a háboru. Nem a harci kedv ösztökli a békétszerető polgárokat a háboru kívánságára, hanem a vágy, hogy az okvetlenkedő szomszédal örökösen újból felmerülő konfliktusok végre egyszerre s mindenkorra megszüntetessenek.

El kell távolítani mindent, ami békés, okszerű munkálkodás, a természetes haladás útját állja, s ha ennek elérhetőségéhez más eszközünk nincs: ám legyen háboru!

A magyar ott is helyt fog állani magáért.

Népies gazdasági és más irányú előadások.

Dr. Nagy Sándor vármegyei alispán és a megyei gazdasági egyesület égisze alatt mátol kezdve minden vasárnap délután népies gazdasági és más irányú előadások fognak tartatni a „Mindszenti Hitelszövetkezet” helyiségében.

Az előadások sorozatát ma délután 2 órakor Szvoboda Ödön gazdasági szaktanító nyitja meg, a talajművelésről és annak helyes kivételéről tartandó előadásával.

December 22-én d. u. fél 6 órakor Vidonyi Jenő hódmezővásárhelyi igazgató tart előadást a munkások rokkant-egyesületéről.

A következő vasárnapokon Filó József r. kath. áldozópap a népszövetségről, Dinics Károly járási számvevő a kubikmunkások szociális helyzetéről és a kubikmunka egészségtelen, degeneráló voltáról, Nagy Nándor járási m. kir. állatorvos az állatok ragadós betegségeiről és a szarvasmarhatenyésztésről, Lovas Jenő áll. tanító a szőlőművelés, dinnyetermelés, fatermesztés és egyéb gazdasági tételekről, Antal András adóügyi jegyző az új adótörvényről, Gelsy Péter igazgató-tanító pedig a szövetkezetekről tartanak majd előadásokat.

Nem is dicsérhető eléggé ez a szegényebb sorsú néposztály felvilágosítása és művelése céljából indított nemes törekvéssel párosult munka.

Figyelmébe ajánljuk ezért a mi népünknek ezeket a tanulságos ingyen-előadásokat, amelyek szórakoztató voltak mellett különféle szociális dolgokról szólván új keresetforrások bányáit tárják fel és a nép anyagi jólétét igyekeznek előmozdítani.

Az előadók önzetlen törekvéseit mivel se lehetne jobban meghálálni, minthogy minél számosabban veszünk részt az előadásokon.

TARCA

A NYAKLÁNC.

— Azonban nem akarom, hogy a férjem tudja, — szolt Cardridge asszony, könyökével az üvegszekrényre támaszkodva, Margwilsnak Bond Streeti ékszerüzletében.

A pult mögött Mr. Latham állt, az üzletvezető. Keret nélküli szemüveget hordott és volt valami az egyéniségében, amit ha valaki egyszer beszélt vele, soha többé el nem felejtett. Mr. Latham helyeslőleg bólintott, Cardridge asszony pedig így folytatta:

— Férjem minden évben vásárol valamit önöknél a születésnapomra, az idén azonban olyan nagy dologra vágyódom, hogy félek neki bevallani a magas ára miatt. Tudja, az a gyöngy-nyakék, ott a középső ablakban. Már tettem neki rejtett célzásokat, amikor néha elhaladtunk a kirakat előtt és jól tudja, hogy jobban vágyódom rá, mint bármi másra. Azt is tudom azonban, hogy ajándékomra ez évben száz aranynál többet adni nem hajlandó. Azt állítja,

hogy olyan rendkívüli kiadásai vannak, hogy többet erre a célra nem áldozhat. Nos, én tehát a következő tervet eszeltem ki. Van egy kevés megtakarított pénzem, talán épen annyi, hogy a száz arany és a nyakék ára közti különbséget kiegyenlíthessem.

Mr. Latham mosolyogva vette le szemüvegjét és gondosan megtörülgette.

— És aztán, asszonyom?

— Nos, aztán azt gondoltam, hogy behozom a férjemet, akinek önök az ékszer szinleg száz aranyért eladják, a hetvenöt arany különbözetet pedig a saját zsebemből fogom kifizetni. Természetesen, neki erről nem szabad tudnia. Bátran mondhatnak neki akármilyen árat, mert halvány fogalma sincs az ékszerek értékéről.

Mr. Latham zavartan köszörülgette a torkát.

— Bocsásson meg, asszonyom, hogy egy kérdést merészkedek tenni. Mért nem szabad erről Mr. Cardridgenek tudni?

— Mert, tudja, — mondta Cardridge asszony álmadozón — az én uram is olyan, mint a többi férj. Szeret ajándékot adni, de fizetni nem! Ha megtudná, hogy nem az egészet fi-

zette ő, azt hinné, megrövidítettük a neki járó hála érzésben...

— Értem, — szolt Mr. Latham. — Hirtelen azonban egy hasonló eset jut az eszembe, amely Párisban történt és ott az ékszerész ugyancsak... hogy is mondjam? pórul járt. A férj feleáron megvette az ékszer és a feleség, mikor fizetésre került a sor, letagadta az előzetes összeesküvést. Természetesen, nem azt akarom mondani...

— Hacsak ez a kifogása, — vágott szavába boszusan Cardridge asszony — azonnal átadhatom a hetvenöt aranyról szóló csekket és önök megkaphatják a pénzt, még mielőtt a férjem bejön.

Az óriási ridikülből hamarosan előkerült a csekkönyv és a töltőtoll és egy perc múlva már rajta diszelgett az összeg száma: 78 font 15 schilling — és az asszony neve.

Mr. Latham a művelet alatt türelmesen várt. Azután így szolt:

— Ez igazán teljesen fölösleges volt, asszonyom, hiszen oly régen ismerjük már önt és kedves férjét, de beláthatja, hogy a körülmé-

**Olcsó
pénz!**

Váltó-, kötvény-, jelzálog- és törlesztéses kölcsönöket mérsékelt kamat mellett nyújt
A Mindszenti Takarékpénztár

Háborus világ.

Lesz-e háboru? Ez a kérdés izgat most mindenkit. A lapok tele vannak vele. Kávéházakban, hivatalokban, a borbélynál meg az utcán mindenki erről beszél most.

Az általános nyugtalanság még a mi falunk csöndjét is felforgatta. Két pártra osztotta a falu közvéleményét, a „majd megmutatjuk“ és a „jaj mi lesz velünk“ pártokra.

A „majd megmutatjuk“ párt tagjai hangosak. Fél téglával verik a mellüket, pedig rosszul teszik, mert okulhatnának a sorozó-bizottság véleményén, mely annak idején gyengécskének minősítette azokat a féltéglával döngetett melleskéket.

Ezek a harcias fenegyerekek vacsorára ennék meg Szerbiát szőröstől, aztán pedig megfordulnának és meg se állnának Szentpétervárig, hogy az Atyuskát egy kicsit megfircangolják.

Könnyü nekik, mert harcierényeiknél csak a fantáziájuk nagyobb, ellenben puska a kezében egyiknek se volt még, legtöbbje sírásónak se való és ezért nyugodtan alszik a kávéházi csaták után, mert biztos benne, hogy itthon marad majd ha sikolt a harci sip, s felhangzik a jelszó: riadj magyar, riadj!

Akik katonák voltak, azok esendesebbek.

Nem handabandáznak, hanem a béke híveinek vallják magukat, bár nem lehet azt állítani, hogy mindannyinak inába szállott a bátorsága.

Izgatottan lesik a legújabb híreket és vacog a foguk, amikor újból csak azt olvassák, hogy Szerbia makacskodik és hogy Prohászka konzult megfosztották a férfiasságától. Ha nem is mondják ki, magukban sóhajtkák: jaj mi lesz velünk?

A Kati néni is megijedt szegény. Szaladt a póstára, hogy rögvést felmondja 5 koronás betétecskéjéért, mert a Miska bácsitól azt hallotta, hogy ha háboru lesz, akkor az ő 5 koronáján vásárolják majd Büflertől a puskaport, hogy legyen mivel ágyukat sütögetni.

Már pedig a Miska bácsi biztosan tudja, hogy nem maradhat el a háboru, mert a szerbeknek azért kell a tengeri kikötő, hogy a paprikájukat Amerikába tudják szállítani; ezt pedig nem engedhetjük, mert mi is szeretjük a paprikát.

Ahány ember, annyiféleképen magyarázza az újságok híreit, miken az iskolázottak se tudnak eligazodni, hát még a Miska bácsik?

Semmit se adjunk a különböző mendemondákra, mert hogy a Kanalas Jóskát, meg a

nyek kissé különösek és szokatlanok... Természetesen visszaadjuk a pénzt, ha az üzlet nem sikerül.

Cardridge asszony meglegedetten tette föl a fátyolát, az írószereit újra a ridiküjébe rejtette s aztán jókedvűen távozott az üzletből.

*

Két nap mulva könyökével ugyanarra az üvegszekrényre támaszkodott Mr. Cardridge, a férj.

Kezében a drága nyakéket forgatta.

— Tudja barátom, — mondta Lathamnak, — nem egy ember zengett már nekem dicshimnuszokat ezekről a gyöngyökről s a száz aranyat nem is találok soknak érte. Jóllehet, mégis több, mint amennyit fizetni szándékoztam.

Latham ur ez egyszer igazat szolt, mikor azt mondta, hogy ezáltal különösen olcsó árat szabott Mr. Cardridgenek, aki már régi vevője, mert ezek a gyöngyök majdnem kétszer annyi értéket képviselnek.

Az üzletet megkötötték és a férj átadta a száz aranyról szóló csekket.

Mr. Cardridge boldogan hagyta el az üzletet, a gyöngygyakékkal a zsebében, amikor azonban az utcára ért, hirtelen megállt. Szeme egy csinos táblán akadt meg. Ez volt ráirva:

— Chinaezüst — 25 shilling.

Lábatlan Pétert katonáékhoz behívták, azért nem muszáj mindjárt Belgrádba masirozni, sőt több mint valószínű, hogy a háboru elmarad és hogy hamarost felszállnak azok a nehéz ködök, mik most a sziveket fekszik meg.

De ha a szerbeknek nagyon a fejükbe szállt a tej, és tovább se férnek a bőrükbe, akkor se ijedünk meg. Nem kell mindjárt a takarékpénztárba futni, hogy kivegyük a betétjeinket, mert azok jobb helyen vannak ott, mint a ládafiában vagy a csizmaszárban, még hozzá kamatoznak is szépen.

Hála az Istennek, nincs szükség a Kati néni 5 koronájára, de még a Rózenzveigek milliójára se. Van az országnak puskaporra való pénze, több is mint kéne.

A fiainkat se féltjük. Százszorta erősebbek vagyunk a nagyszáju szerbeknél, akikről az orosz Atyuska is levette már a kezét, mióta köztudomásúvá lett, mily sok embertelenséget követtek el védtelen török hadifoglyokon, albán asszonyokon és gyerekeken.

A magyar bakával, a világ legjobb katonájával nem lehet ám kukoricázni. Nem albán asszonyok azok! S ha a szerbek arra ébrednek majd, hogy gazságaik miatt magukra zudították az egész művelt világ megvetését, megvert kuvaszmódra jönnek majd talpnyalni.

De ha nem így volna, — ha az oroszokkal is meggyülnék a bajunk, akkor is ott állnak segítségre készen hű szövetségeseink, a németek és az olaszok és hamarost véget vetünk a háborunak, mely reánk nézve csupán győzelmet jelenthet.

Bizonyos, hogy egy háboru nem mulik el véráldozatok nélkül és ezért erősen óhajtjuk a békét.

Reméljük is, hogy boldog, vidám karácsonyunk lesz.

Ilyet kívánunk katonáékhoz behívott ismerőseinknek is akik sajna nem lehetnek ott a szent estén a családi karácsonyfa alatt.

De hogy nekik is jobb karácsonyuk legyen, felhivok minden jóérezsű embert, hogy csatlakozzék ahhoz a mozgalomhoz, mely az egész országban megindult már és abban nyilvánul, hogy aki csak teheti, fölösleges filléreit karácsonyi ajándékok beszerzésére a katonáknak szánja.

Küldjük be adományainkat a „Mindszenti Lap“ szerkesztőségéhez, mely azt a szegény katonák örömeire illetékes helyre eljuttatja majd. Rovatot nyitunk ezért lapunkban a beküldött összegek nyilvános elszámolására.

Dörgencs.

Visszament az üzletbe.

— Talán elküldhetné nekem ezt a tálcát, — mondta Latham urnak, — nagyon csinos és praktikus dolog. A reggeliző tálca ugyanis viseltes már.

A megrendelést följegyezték és Cardridge tiszteletteljes hajlongások közt vonult ki az üzletből.

Mr. Latham olyan ember volt, aki a hajlongást érzéssel csinálta. Mikor kikísérte a jó vevőt, mosolyogva tért vissza az üzletbe. A kezét dörzsölgette.

— Pompásan sikerült a dolog — dűnyögte magába, — mindenki meg van elégedve. Cardridge ur büszke és örül, hogy olcsón vásárolt, a felesége megkapta a nyakéket, mi pedig a pénzt. Telefonálok is Cardridge asszonynak, hogy a nyakláncot már megvásárolta a férje.

*

Azok, akik arkifejezések tanulmányozásával foglalkoznak, — szívből sajnálhatják, hogy nem voltak jelen Cardridge asszony születésnapja reggelén, — amikor kibontotta az ajándéksomagot, melyre Margwils ékszerész pecsétje volt ütve.

Tudják, mi volt benne?

Egy csinos és praktikus dolog. A chinaezüst tálca — 25 shilling.

Ujdonságok.

— **Missió.** Ma vasárnap este 6 órakor községünkben szent missió kezdődik, mely 8 — 10 napig fog tartani. Délelőtt a szentbeszédnek 9 órakor, délután pedig 5 órakor tartanak. Itt említjük meg, hogy a szent missiót Jámbor László és Müller Lajos Jézustársasági ft. atyák fogják tartani, kik közül az egyik ma este az 5 órás vonattal érkezik s már 6 órakor ünnepség keretében megkezdődik a missió. A másik ft. Péter hétfőn érkezik, mindketten Csanádpalotáról, ahol most van a missió.

— **Református istenitisztelek.** Ma délután 2 órakor az állami iskola VI. fiú-osztályában református istenitisztelek lesz, melyre a hívek ezuton is meghívatnak.

— **Adakozzunk a katonák karácsonyfájára.** Dörgencs urunk kezdeményezésére — mint örömmel halljuk — megindult a gyűjtés a katonák karácsonyfájára. Ezuton is felkértünk mindenkit, aki nem sajnálja a kis fáradságot, gyűjtsön, illetőleg adakozzon a határszálon szolgáló magyar katonák részére néhány koronát, hogy karácsonyra boldog percekkel szerezzenek véreinknek. A gyűjtőleveket és a begyűlt összegeket pedig csütörtökig kérjük beküldeni lapunk szerkesztőségéhez, hogy az összegeket nyilvánosan elszámolhassuk és idejekorán elküldhessük a 101-ik gyalogezred Teodóban (Kattaró mellett) székelő parancsnokságához. Értesítjük olvasóinkat, hogy Büchler Gábor üzletében is van egy gyűjtőív.

— **Vadászás a temetőben.** Arról kaptunk panaszos hirt, hogy az elmúlt szerdán három puskás a mindszenti temetőt hajtókkal megvadászta. Hogy lőttek-e vadat a temetőben, azt nem tudjuk. De az bizonyosnak látszik, hogy ha már a temetőn hajtók társaságában, a keresztfák és sírkövek zajos veregetésével mentek keresztül, hát meg is lőtték volna a temetőbe. A temető első sorban bekerített terület. Másod sorban belterület, házaktól körülépitve. Harmadik sorban kegyeleti hely. Mint bekerített és belterület tilos vadászni a törvény értelmében. Mint kegyeleti helyet, ahová halottainkat pihenni kísérik, megvadászni legalább is nem illik. Ha tovább elemezzük, hát egyikünk sem szeretné, ha a hozzánk tartozók sirjait pajkos hajtók összetapossák, vagy drága sírköveit, keresztfáit a vadászok megsöréteznék. Figyelmébe ajánljuk ez általános nézetet a vadász uraknak és az előljáróságnak.

— **Közlegelőnk öntözése** került szóba e héten. Tudvalevő, hogy nagyterületű községi legelőnk június derekától szeptember végéig rendszerint kiaszott kopár sík, ahol csak a földet nyalhatják a reáhajtott tehének. A kormány az ilyen legelőket szándékozik öntözés által állandó legelővé alakítani. Miután az öntözés költséges munka, a kezdeményező községeket államsegélylyel akarja megsegíteni. Így akar segíteni községünkön is. Elkészített az öntözési terveket díjtalanul kulturmérnökei által és ezenfelül a berendezés költségeinek felét magára vállalja. A már bevetett legelő költségeiből megtérített már előre 3000 koronát. Ezt a hirt hozta az aradi kulturmérnöki hivatal kiküldöttje Reichardt kulturmérnök, akinek és Bagary kir. állattenyésztési felügyelő vezetése alatt a község nagyszámu küldöttséggel megsejmelte az öntözés alá kiszemelt 75 kat. hold területű közlegelőt, közvetlen a Kurca-parton. A kiszemelt legelő az öntözésre ideális alakulatu. A faluhoz való közelsége pedig kiválóan ajánlja közlegelőnek. A berendezési költségek mintegy 35,000 koronába kerülnének s ezen összeg felét az állami viseli. Nyilatkozatot kér tehát a kiküldött, hogy kívánja-e a község a kérdéses legelő öntözését s az említett segély igénybevételét? Az előljáróság s véle a meghívott deputáció köszönettel fogadta szép és előnyös ajánlatát a kormánynak s pártolólag fogja a képviselőtestület elé vinni. Kívánatos, hogy a

képviselőtestület a kormány ajánlatát elfogadja és a szóban levő 75 holdat öntözés alá berendezze. Számítás szerint egyszer meghasználható lenne a legelő, tehát ha holdja csak 10 mázsa takarmányt adna is, a 750 métármázsa prima széna oly értéket képviselne, hogy az évi költséget dúsan visszaadná. A jó és biztos legelő pedig tiszta haszon maradna.

— **A kőborcigányok ellen.** Csongrádvármegye alispánja még az 1907. évben szigorú rendeletet hozott a vagyoni és személyi biztonságot veszélyeztető sátoros- és kőborcigányok ellen. Ez a minden emberi érzésből kivetkőzött vadfajzat országszerte lop, rabol, gyújtogat, pusztít és egyéb becstelenségeket követ el. Mi, akik a civilizációnak és az emberi művelődésnek minden téren bajnokai vagyunk: őszintén kívánjuk, hogy a velünk rokon turáni néppel, cigánynemzetséggel a magyar nemzetséggel beolvasszunk. Sok zeneköltő akadt a magyar muzsikusok között, de rablókat és gyilkosokat nem tűrünk. Éppen azért szívesen fogadjuk egy a belügyminiszternek, mint Csongrádvármegye alispánjának a sátoros- és kőborcigányok megfékezésére vonatkozó rendelkezését.

— **Nem állítanak ki utlevelet.** A m. kir. belügyminiszter utasította a törvényhatóságokat, hogy további intézkedésig külföldi utleveleket ne adjanak ki.

— **Betegek karácsonya.** Csongrádvármegyei közkórház igazgatósága a következő kérelemmel fordul a közönséghez: „A több év óta tapasztalt jószívűség bátorít fel bennünket ismét arra, hogy a kórház szegény betegei számára — kik karácsonykor nélkülözni kényserültek a családi otthon felállítására, illetve részükre adományozni szándékolt hasznos tárgyak, meleg ruha, lábbeli stb. megvételéhez adományokat kérjünk. A felebaráti szeretet gyakorlása az irgalmasság; de valamint a „hit cselekedetek nélkül holt, a szeretetnek sincs áldozatok nélkül értéke.“ Bármily csekély pénzbeli adományt is köszönettel fogadunk és hirtalpig nyugtázunk. Az adományokat, kérjük legkésőbb e hó 20-ig a kórház gondnoki hivatalhoz beküldeni. Dr. Rimely, igazgató főorvos.”

— **Aruk kiakasztása a bolt elé.** Egy tömeges és gyorsvársálásra való ingerlés miatti panasz folytán megindult iparkihágási ügyben az egyik kamara oly értelmű véleményt adott, hogy kendőknek és hasonló áruknak a bolt elé való akasztása s azok árának feltüntetése különösen a vidéken elég általánosan bevett szokás. Az ilyen eljárás a kamara nézete szerint a kereskedői tisztesség szempontjából kifogás alá nem esik s nem bír a tömeges és gyorsvársálásra ingerlés ismérveivel. Ennek alapján a kamara a bevádolt kereskedők felmentését hozta javaslatba.

— **Háborus időkről beszélnek.** Okot adott erre a katonák egy jelentéktelen részének behívása. A külpolitikai helyzet komolysága, a magyarországi szerbek között észlelt mozgólódások a lakosság élet- és vagyonbiztonsága érdekében szükségessé tették a katonaság békelelétszámának teljes kiegészítését. Azonban háborúról szó sincsen. Indokolatlan tehát a rémhírek terjesztése. A riasztó hírek hatással vannak azokra is, akiknek a takarékpénztáraknál és szövetkezeteknél több kevesebb pénzbetétjeik vannak. Érdekes azonban hogy milyen különféle ezen hatás. A tanult ember ilyenkor minden utolsó garasát viszi a takarékpénztárakba, mert tudja, hogyha zavargás jelentkeznék, a takarékpénztárak helyiségei mindenütt hatósági őrizet alá helyeztetnek, azokban senkinek a vagyona el nem vehető. De nem vehető el az ott elhelyezett pénz azért sem, még el sem kapható, mert a közönség betett pénzei nem a pénztárakban hevernek, hanem kölcsön vannak adva és az adósok földbirtokaira és házaira vannak betáblázva. Tehát akkor se vehető el senki pénze, ha ellenség foglalná el az országot, mert a földet házat sehová nem vihetik. De a tanulatlan emberek — mondjuk: a szegényebbek — ezt nem tudják, sőt egyik a másikat csupa fontoskodásból ijesztgeti. Aztán némelyik meg is ijed, szalad a takarékbába, kikéri a betett

pénzét. Megtörtént ilyen eset már több pénzintézetnél országszerte. Az ilyen pénzt aztán elrakják otthon a ládafiába, mindenhová; azt gondolják, otthon van a legbiztosabb helyen. Pedig éppen ez nem áll, mert otthon senki sem őrzi s ha zavargás lenne, éppen otthon volna a legrosszabb helyen.

Községünkben még ilyen tüneteknek kevés nyoma van. De azért írjuk e sorokat, hogy a lakosságot ily eshetőségre kioktassuk, felvilágosítsuk. És tudomására hozzuk, hogy éppen ilyen időkben, amikor háborus hírek keringenek, a megtakarított pénzeszközök legbiztosabb helye a takarékpénztárakban van. Ott megőrzi azt a rendőrség, csendőrség s ha kell, a katonaság. Tehát mindenki nyugodtan alhatik pénze miatt, ha az a takarékpénztárakban van. Okuljon tehát a közönség és egy más ijesztgetésének ne üljön föl. Az se igaz, hogy egyik takarékbán biztosabb helyen van a pénz, mint másikban. Ahol jól gazdálkodnak, ott egyformán biztos helye van mindenkinek a pénz.

A kormány elrendelte a vármegyéknek, hogy a hatóság is nyugtassa meg a közönséget, nehogy oktalan félelemből egyik ember a másiknak kárt okozzon. Ezen rendelet alapján községünk előljárósága is hirdetőmentet bocsátott közre s úgy a tegnapi piacon, mint ma a templom előtt, valamint falragaszokon kioktatni igyekezett a lakosságot abban az irányban, hogy pénzeik nincsenek veszedelemben a pénzintézeteknél.

— **Óriási hibát követett el az, aki nem volt óvatos és csuzos, köszvényes bántalmaknál szurás, szaggatás, hasogatás nyilalás, derék és hátfájás, rheuma, csontfájdalmak stb. ellen a valódi Krieger-féle Reparatort helyett holmi utánzatot használt.** Sürgősen ajánljuk minden rheumás betegnek és mindenkinek, aki főtűi fájdalmakban szenved, hogy azonnal használjon valódi Krieger-féle Reparatort, melyet kizárólag csak a Krieger Gyógyszertár, Budapest Kálvintér készít, tehát ide kell címezni a rendelőlevelet. Egy kis üveg 1 korona, nagy üveg 2 korona. Póstan 5 kis üveg bérmentve 5 korona.

— **Mikor még Magyarország igazán Eldorádó volt.** Illésházy István, a híres nádor, aki előbb Bocskay híve volt és híres németgyűlölő mint protestáns és Trencsénmegye örökös főispánja, a trencsénmegyei Baánkban ágostai gimnáziumot alapított s annak rektorául Nosinus Illést, híres meissen professzort hívta meg. Vajjon e tudós igazgatónak mi volt akkor a fizetése, idegen országban a nádori gimnáziumban? Kézpénzben kapott 150 forintot 25 forint ruhapénzt, azonkívül a baáni lelkésznel teljes ellátása volt, amiért a lelkész 32 forintot kapott, de nem tőle. Természetben pedig járt neki a grófi uradalomtól harminckét nagyszombati mérő buza, tíz mérő borsó, egy hizott sertés, hat itce vaj és nyolc akó ser. A segédje hatvan forint fizetést, tíz mérő buzát s a lelkésznel szintén teljes ellátást kapott, míg a kántor fizetése 25 forint és husz mérő gabona volt. Illésházy ezenkívül a gimnázium szegény tanulóinak számára évenként 123 forint és 71 ezüst fillért (száz fillér volt egy forintban) 202 mérő buzát bocsátott rendelkezésére, amit a felesége még évenként hatvanegy forinttal, száz mérő gabonával, egy hordó káposztával, hat mérő borsóval, 12 sajttal 24 itce vajjal s két oldal szalonnával toldott meg. De, hogy mit jelentett akkor (Illésházy 1540-ben született 1609-ben halt meg. — 1593-ban kapott grófi címet, 1608-ban a II. Mátyást koronázó országgyűlésen választották nádorrá) ez a fizetés és jövedelem, szükséges ide iktatni az akkor uralkodott árakat. Tehát: egy három éves vágómarhának bőre és fagyujja nélkül 60 fillér volt az ára, egy bárányé bőre nélkül nyolc, egy juhé bőre nélkül 12, egy tyuké egy, egy malacé kettő, egy ludé kettő, egy oldal szalonnáé nyolcvan, egy köböl zabé 8—10 fillér. Annyi szénának az ára, amit egy ló 24 óra alatt megeszik, volt egy fillér egy vonó marháé, vagy fejős tehéné pedig: hat forint. Egy mérő gabonáért fizettek 25—32 fillérért, egy kappanért két, egy font sertésbőrért két, egy nagy kecskéért 25, egy kis kecskéért hat fillért. A tehénbőr fontja egy krajcár (két fillér) volt, egy igás marha 12 s egy sertés, nem hizott, egy forint. Egy rőf selyem ára hat forint volt, három rőf daroveci posztóé pedig egy forint, egy pár jó cipőé 45—50 fillér.

Az iparcikkek ára tehát még nagy volt az élelmiszerekéhez képest. Egy font rizsért 14, egy font fagyúért négy fillért adtak, egy mérő só-

ért ugyanannyi buzát vagy két és fél mérő köleskását. II. Mátyás király koronázásakor (1608) egyrészt mert a nagyobb városokban akkor is nagyobbak voltak az árak, mint vidéken, másrészt, mert a koronázási ünnepek felszökelték az árakat, — egy mérő finom liszt ára 20, egy mérő árpáé 13, egy mérő zabé 15, egy mérő rozsa 10, egy nagy kappané 6, kisebbé 5, egy nagy tyuké 3, kisebbé 2, egy kövér ludé 6, egy malacé 9, egy font füstölt szalonnáé 4, füstötlené 3, egy font marhahúsé 2, borjuhúsé 2, ürühúsé másfél, jó sajté 3, írósvajé 3, fagygyúé 4, öt tojásé 1, egy font vizé 6, egy font csukáé és mennyhalé 4 fillér volt. Három emberre való kenyér került egy fillérbe, egy hat lovas szekérre való széna pedig 60 s szalma 30 fillérbe. Egy négy ökrös szekérnyi keményfa ugyanazon időben 125, a legjobb bor pintje (két itce) 4, középszerűé 3 s egy font sziméz öt fillért kóstált. Tessék most már ebből kiszámítani, hogy mily óriási nagy pénz volt ez árak mellett 150 forint évi fizetés teljes ellátás mellett.

— **Az egészség és gyógyulás könyve** éppen most jelent meg. Egy tapasztalt, elismerten elsőrangú orvos megtanít benne arra, miképp őrizhetjük meg, fokozhatjuk és szerezhetjük vissza teljesen erőnket és egészségünket; hogyan nyerhetünk biztos, gyors és alapos gyógyulást, ha ideggyengeség, hisztéria, általános időelőtti gyengeségi állapotok, ideges gyomor- és bélbántalmak, emésztési zavarok, álmatlanság, főfájás, ideges szívbajok, hátfájás, ischias, görcsök, reuma, köszvény, hűdések és más makacs betegségek életünket elkeserítik. Ezen nyolcvan oldal magába foglaló, képekkel diszitett könyvet mindenki ingyen és bérmentve megkapja az Elektro Vitalizer Orvosi Rendelő Intézetől (Budapest, VI. Andrassy út 27. I. em.) Ha egészséges akar lenni, úgy kérje azonnal ezen világhírű könyvet.

— **A jó barát.** Két kereskedő találkozott az utcán. Régi haragosok voltak. Az egyik az ellenfele elé lépett és így szólt hozzá:

— Látod, te azt hiszed, hogy én rossz embered vagyok, pedig a multkor is valaki érdeklődött nálam, a te vagyoni viszonyaid iránt és én a legjobb információkat adtam rólad.

— Mit mondtál?

— Először is azt mondtam, hogy négyes fogatod van, két házad van nyaralód van. Szóval azt mondtam, hogy körülbelül félmillióig állsz.

A másik kereskedő elérzékenyülve nyújtott kezét.

— Köszönöm. Ez szép volt tőled. És mondd, ki kérte az információkat?

— Az adókvető-bizottság elnöke.

— **Fogas kérdés.** Az iskolaszéki tag meglátogatja az elemi iskolát. Hogy meggyőződjék a tanulók képességeiről, felszólít egy kis diákat: — No fiacskám, ide figyelj. Az édesanyádnak van egy tyukja, amely minden nap tíz tojást tojik. Hány tojása lesz az anyádnak két hét múlva.

Azt feleli a diák:

— Kérem, nekem nincs édesanyám, már meghalt.

— No, mondd meg te másik fiu.

— Nekünk nincs tyukunk — válaszol a másik diák.

Erre az iskolaszéki tag a harmadik diákhöz fordul:

— Felelj hát te a kérdésre...

— A mi tyukjaink nem tojnak, kérem.

Az iskolaszéki tag ezután lemondott arról, hogy a teltett kérdésre választ kapjon.

— **A gondatlan cseléd.** Csongrádon a vigyázatlanságnak csaknem áldozatul esett egy egész család. Field Artur kereskedő hálószobájában a cseléd gondatlansága folytán gázömlés volt. Field hajnal felé nagy főfájásra ébredt és rögtön észrevette a veszedelmet. Minden erejét összeszedve az ablakhoz vándorolt és fölbrántotta. A friss levegő visszaadta erejét és ekkor felesége és négy gyermeke megmentésére sietett, akik már eszméletlen állapotban feküdtek. Szerencsére, hogy orvos is került elő hamarosan, aki nagynehezen magukhoz térítette őket és sikerült a családot megmenteni az életnek. Field és felesége most súlyos betegek.

Gumibélyegzőt legmodernebb betűkkel tökéletes szép kivitelben jutányos áron gyártok. Bélyegzőpárnák és festékek raktáron. **Horváth Antal, Mindszenti**

Épületfa- és deszka-eladás!

Miután az állomás mellett levő fatelepemet gőzmalom és gőzfűrészgyár építésére átadtam, ennél fogva raktáromon levő összes faanyagjaimat jutányos árban elárusítom.
Teljes tisztelettel

Bozó Gábor, fakereskedő.

NAPTÁRAK

1913. évre

dús választékban és legolcsóbban kaphatók

HORVÁTH ANTAL

☺ könyv- és papirkereskedésében ☺

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle pemetefü cukorkánál**

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan

RÉTHY-féle kérjünk,

mivel sok haszontalan utánczata van.

Az eredetinek minden egyes dobozán rajta van a **Réthy** név.

1 doboz ára 60 fillér. :: Nagy doboz 1 korona.
Mindenütt kapható! 3-6

Ujdonság Ujdonság
Meglepő
karácsonyfára hó eső!

Továbbá ajánlom karácsonyi cukorkáimat és teasüteményeimet leszállított áron.

Kitűnő csongrádi bor még mindig a régi áron!

Weisz János fűszerüzletében.

Lakodalmakra házi ünnepélyekre

tisztán kezelt jó zamatú

Bort,

saját főzésű igen finom

Pálinkát,

hordós vagy palackos

Sört

nálam vehet a legolcsóbban!

Vig Dániel

pálinkafőzdéje, bor- és szesznagykereskedése

Mindszent, Pallavicini-tér 126. sz.

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás, görcs és számarköhögés ellen a

KAISER-féle melkaramellák
a három fenyővel.

6100 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól kezességet nyújtanak a biztos hatásról.

Kiváló jó hatású és kellemes ízű bonbon.

Csomagja 20 és 40 f. Doboza 60 fillér.

Mindszentben kapható:

Katona István gyógyszerüzletében és **Korom Lajosnál**.

Igen fontos,

hogy egy háznál se hiányozzon a minden külső és belső baj ellen páratlan és csodás hatású törvényesen védett

„Kakukfű Házi Sósorszesz“

Hatása soha el nem marad, mert felülmúlja az összes hasonló készítményeket!

Készíti:

Tagányi Arthur gyógyszerüzletében Hódmezővásárhelyen.

Egy üveg ára 40 fillér, nagyobb üveg 1 K

Mindszentben kapható:

Weisz János, Diamant Gyula és Balázs Ferenc urak üzleteiben.

Utánzatoktól óvakodni kell! Csak olyan üveget fogadjon el, melynek címkéjén a „TAGÁNYI“ név olvasható, mert más készítmény értéktelen! 2-12

Karácsonyi és újévi képeslapok olcsón kaphatók: Horváth papirkereskedésében!

Butorok

Hálók, ebédlők, uriszobák, szalónok, teljes szálloda, kávéház, vendéglő és kastélyberendezések, vas- és rézbutorok, szőnyegek, függönyök, csillárok és zongorák szállíttatnak bárhova

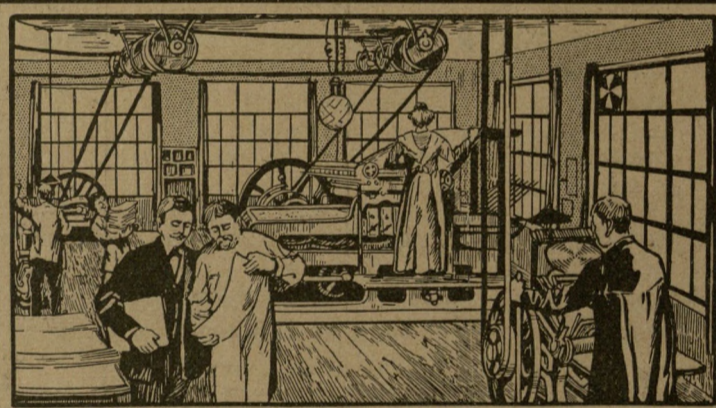
kézpénzért, vagy rendkívül előnyös fizetési feltételekkel.

Diszes nagy butoralbum 1 korona. Teljes berendezésnél utazó mintákkal **díjmentesen küldetik bárhova.**

Modern Lakberendezési Vállalat
BUDAPEST, IV., Gerlóczy-utca 7. sz.
(Központi városháza mellett.)

Interurbán-telefon 9. sz.

A vidék legmodernebb berendezésű minta-könyvnyomdája

Két gyorsajtó, 12 papiripari segédgép - Saját erőtelep

Horváth Antal grafikai műintézete - Mindszent

Községek, uradalmak, pénzintézetek, állami hivatalok, egyházak és iskolák, úgyszintén kereskedők, iparosok és magánosok, kiknek az idén nyomtatványokat szállítottam, mintegy

400 elismerőlevéllel tüntették ki

cégemet, teljes elismerésük jeléül. — Ezen levelek, melyek bizonyosságot tesznek arról, hogy nyomtatványaim az egész országban örvendetes feltűnést keltettek, és más versenycégek által

szépségben és árban fölülmulthatatlanok,

összegyűjtve vannak és üzlethelyiségemben bármikor betekintheők.

Teljes tisztelettel

HORVÁTH ANTAL.

Saját ruggyantabélyegzőgyár, legújabb amerikai vulkanizálógéppel